

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠΟΠΤΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Χαλάνδρι, 13/02/2026
Α.Α.: 235

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

**ΘΕΜΑ: <<ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΕΣ, ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΩΝ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ>>.**

Κάθε χρόνο, παγκοσμίως, στις 14 Φεβρουαρίου, η συγκεκριμένη ημέρα είναι αφιερωμένη στις **Συγγενείς Καρδιοπάθειες**.

Πρόκειται για ανατομικές βλάβες της καρδιάς ή των αγγείων της, οι οποίες που προϋπάρχουν της γέννησης. Στην Ελλάδα, εκτιμάται ότι περίπου χίλια παιδιά γεννιούνται κάθε έτος με την πάθηση.

Οι Συγγενείς Καρδιοπάθειες είναι **ανατομικές βλάβες της καρδιάς**:

- αποτελούν τις συχνότερες παρατηρούμενες συγγενείς ανωμαλίες,
- είναι διαταραχές της καρδιάς, η οποία ξεκινά να δομείται την 4η εβδομάδα της κύησης,
- προκύπτουν κατά την εμβρυική ζωή,
- εμφανίζονται με την γέννηση και
- έχουν συχνότητα άνω του 1% των γεννήσεων.

Υπολογίζεται ότι το 10% των νεογνικών θανάτων οφείλονται σε αυτή την πάθηση.

ΒΛΑΒΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΘΗΣΗ:

Οι Συγγενείς Καρδιοπάθειες μπορεί να περιλαμβάνουν ανατομικές διαταραχές της καρδιάς, μονομερείς ή συνδυαστικές, εστιαζόμενες:

- στις βαλβίδες της καρδιάς
- στις φλέβες που διοχετεύουν το αίμα στην καρδιά,
- στις αρτηρίες, οι οποίες απάγουν το αίμα από την καρδιά ή
- στα τοιχώματα που συνδέουν τα καρδιακά τμήματα.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑΣ:

Η εμφάνιση της συγγενούς καρδιοπάθειας μπορεί να οφείλεται σε ΑΙΤΙΑ:

➤ ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΑΙΤΙΑ:

- Η κληρονομικότητα επιβαρύνει σε ποσοστό περίπου 10% την εμφάνισή τους, ιδιαίτερα εάν προϋπάρχει συγκεκριμένη ΣΚ στην μητέρα του νεογνού,
- Γονιδιακές μεταλλάξεις, όπως τα Σύνδρομα:
 - Noonan,
 - Williams,
 - Di George και
- Γενετικά σύνδρομα, οφειλόμενα σε χρωμοσωμικές ανωμαλίες όπως:
 - τρισωμία 21,
 - τρισωμία 18,
 - τρισωμία 13.

➤ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΑΙΤΙΑ:

Ασθένειες της μητέρας ή έκθεση της σε συγκεκριμένους παράγοντες στην διάρκεια της εμβρυϊκής ζωής κατά την οργανογένεση και κατά την ανάπτυξη του εμβρύου. Η έκθεση στους περιβαλλοντικούς παράγοντες έχει μεγάλη συνάρτηση με τον τρόπο διαβίωσης και εργασίας, το επάγγελμα των γονιών και την ατομική συμπεριφορά (αποκλείσεις κ.α.).

Αναλυτικότερα, **περιβαλλοντικά αίτια** μπορεί να είναι:

- Η **πολλαπλή έκθεση** σε περιβαλλοντικές **τοξικές ουσίες**, σύμφωνα με την επιστημονική επιθεώρηση Nature Reviews Cardiology, προκαλεί δυσμενείς μεταβολικές αλλαγές, φλεγμονές αλλά και απορυθμισμένη μεθυλίωση του DNA, δηλαδή επιγενετικές αλλαγές και την πάθηση αυτή.
- **Χρήση** από την μητέρα σπασμολυτικών ή δερματολογικών **φαρμάκων**.
- **Λοιμώξεις της μητέρας**, ιδιαίτερα κατά το πρώτο τρίμηνο της κύησης, όπως:
 - ερυθρά,
 - τοξοπλάσμωση
 - λοίμωξη από τον ιό HIV.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑΣ:

Τα συμπτώματα της πάθησης εμφανίζονται και σε παιδιά και σε ενήλικες και περιλαμβάνουν:

- δύσπνοια,
- ταχυκαρδία ακόμη και σε ήρεμη σωματική κατάσταση,
- μειωμένη αντοχή στην άσκηση και στο περπάτημα,
- πρηξίματα στα κάτω άκρα και
- κυάνωση, εξαιτίας των διαταραχών κυκλοφορίας αίματος.

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ:

Συχνότερα ως επιπλοκές της πάθησης, παρατηρούνται:

- αρρυθμίες,
- καρδιακή ανεπάρκεια,
- μείωση της λειτουργικότητας και της ποιότητας της ζωής του πάσχοντα.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑΣ:

Η διάγνωση της συγγενούς καρδιοπάθειας γίνεται μετά την γέννηση, συνήθως όταν παιδίατρος βλέπει ότι ανάπτυξη και εξέλιξη του νεογέννητου δεν είναι ομαλή ή αργότερα όταν το παιδί παρουσιάζει σημεία διάγνωσης.

Σε αρκετές περιπτώσεις, έχει εντοπιστεί ότι υπάρχουν και ενήλικα άτομα, χωρίς συμπτωματολογία για μεγάλο χρονικό διάστημα, πριν διαγνωστούν με Συγγενή Καρδιοπάθεια.

ΣΗΜΕΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑΣ:

- παρουσία καρδιακού φυσήματος,
- δυσκολία στην αναπνοή , εξαιτίας της συμφόρησης των πνευμόνων,
- συμπτώματα καρδιακής ανεπάρκειας,
- κυάνωση, δηλαδή μπλε χροιά σε βλεννογόνους ή δέρμα:
 - στο δέρμα κυρίως γύρω από τα χείλη,
 - στα άκρα των δακτύλων και
 - στην γλώσσα.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΠΑΘΗΣΗΣ:

- φύση της συγγενούς καρδιοπάθειας ανατομικά,
- σοβαρότητα της πάθησης,
- λειτουργική κατάσταση της καρδιάς,
- κατάσταση γενικότερης υγείας πριν το χειρουργείο,

- διαθεσιμότητα καταλλήλων και επαρκών ιατρικών πόρων,
- χορήγηση κατάλληλης θεραπευτική αγωγή.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑΣ:

Θεραπευτικές παρεμβάσεις σε αιμοδυναμικό εργαστήριο όπως:

- **αγγειοπλαστική** με χρήση «μπαλονιού» για την ανακούφιση προβλημάτων στένωσης στις βαλβίδες της καρδιάς
- **χρήση συσκευών** που συγκλείουν ανατομικές διαταραχές (παθολογικές επικοινωνίες) εντός των κοιλοτήτων της καρδιάς ή στα μεγάλα αγγεία.

Σε περίπτωση που με τις ανωτέρω παρεμβάσεις, δεν επέλθει ικανοποιητικό αποτέλεσμα, μονόδρομος θεραπείας είναι οι εγχειρήσεις και ίσως και η τοποθέτηση βηματοδοτών, ανίδωτων και μηχανισμών υποστήριξης της καρδιακής λειτουργίας.

Αρκετές συγγενείς καρδιοπάθειες μπορεί να διορθωθούν στην νηπιακή ηλικία με μία μόνο **χειρουργική επέμβαση**.

Εφόσον η πάθηση είναι πολύπλοκη, δύναται να υπάρχει ανάγκη διεξαγωγής δύο ή τριών χειρουργικών επεμβάσεων, με έναρξη ηλικίας στους 3 μήνες της νεογνικής ζωής μέχρι και τα 3 έτη του παιδιού.

Σε κάποια νοσοκομεία υπάρχει εξειδικευμένος Τομέας Συγγενών Καρδιοπαθειών Παίδων & Ενηλίκων.

Σε περίπτωση αποτυχίας των ανωτέρω, η μεταμόσχευση της καρδιάς ή και των πνευμόνων στον πάσχοντα, αποτελεί ύστατη λύση.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑΣ:

Συμμετοχή σε Προγράμματα Αποκατάστασης

Στα προγράμματα Αποκατάστασης αυτά, συμμετέχουν:

- ✓ παιδιά άνω των έξι ετών και
- ✓ ενήλικες πάσχοντες,
- ✓ αρκεί να είναι αιμοδυναμικά σταθεροί.

Τα προγράμματα μπορεί να είναι:

- ✓ ατομικά ή ομαδικά,
- ✓ δια ζώσης ή εξ αποστάσεως

Τα προγράμματα αποκατάστασης συγγενούς καρδιοπάθειας, περιλαμβάνουν:

- αερόβια άσκηση
- ασκήσεις ενδυνάμωσης (Θεραπευτική Άσκηση),
- διατάσεις ή και
- τεχνικές Αναπνευστικής Φυσικοθεραπείας.

ΣΤΟΧΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ:

Έχοντας κύριο στόχο:

την βελτίωση της καρδιοαναπνευστικής λειτουργίας,
αλλά και ειδικότερα με σκοπό ευεργετικά αποτελέσματα:

- στην μείωση των συμπτωμάτων της πάθησης, (δύσπνοια, οιδήματα κ.α.)
- στην βελτίωση της ικανότητας για άσκηση (π.χ. μέσω της μείωσης της αρτηριακής πίεσης)
- στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του πάσχοντα και
- στην μείωση των νοσηλειών αυτού.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑΣ:

Μέσω:

- της εξέλιξης στα ιατρικά μέσα, αλλά και της συνεχούς μελέτης των περιβαλλοντικών επιδράσεων στην υγεία,

μπορούν να αναπτύσσονται πιο επαρκώς:

- στρατηγικές πρόληψης αποφυγής παραγόντων κινδύνου αλλά και πιο εξειδικευμένα,
- της μείωσης του κινδύνου καρδιαγγειακών και άλλων χρόνιων μη μεταδοτικών ασθενειών, όπως είναι η Συγγενής Καρδιοπάθεια.

Στις μέρες μας, πλέον, υπάρχει ελπίδα και καλή προοπτική για νεογνά και παιδιά με συγγενείς καρδιοπάθειες.

Η ιατρική πρόοδος και η δυνατότητα της κατάλληλης τεχνολογικής υποστήριξης σε πάσχοντα παιδιά, τους προσφέρει επαρκή και αποτελεσματική βοήθεια, ώστε να έχουν όχι μόνο ένα καλύτερο επίπεδο υγείας, αλλά και να βιώνουν την καθημερινότητα τους ενεργά και παραγωγικά, για πολλά έτη, υιοθετώντας και έναν υγιεινό τρόπο ζωής για ασθενείς με καρδιακά προβλήματα.